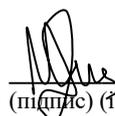

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ**Навчально – науковий інститут денної освіти
Кафедра менеджменту****ЗАТВЕРДЖУЮ**

Завідувач кафедри

Л.М. Шимановська-Діанич

(підпис) (ініціали, прізвище)

« 28 » 06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМАнавчальної дисципліни **«Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері»**освітня програма **«Економіка»**спеціальність **051 Економіка**
код назва спеціальностігалузь знань **05 Соціальні та поведінкові науки**
код назва галузі знаньступінь вищої освіти **Доктор філософії**

Робоча програма навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри менеджменту

Протокол від «_28_» __06____2024__ року № __9__

Полтава 2024

Укладач програми:

Гусаковська Т.О., к. е. н., доцент кафедри менеджменту Полтавського університету економіки і торгівлі.

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Економіка» спеціальності «Економіка» ступеня доктор філософії (PhD)

_____ д.е.н., Т.А. Костишина
(підпис)

« 28 » 06 2024 року

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2 Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	5
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Оцінювання результатів навчання.....	15
Розділ 6. Інформаційні джерела.....	15
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	17

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 - Опис навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> володіти знаннями та навичками, що відповідають рівню магістра за відповідними спеціальностями (економіка, менеджмент, маркетинг, інформаційні технології тощо). <i>Постреквізити:</i> системне розуміння інструментів правового регулювання, здатність до критичного аналізу проблем охорони та комерціалізації інтелектуальної власності, розвиток дослідницьких навичок у сфері управління інтелектуальними активами, а також застосування отриманих знань у контексті підготовки та реалізації дисертаційного дослідження з менеджменту.	
Мова викладання	Українська	
Статус дисципліни: вибіркова		
Курс/семестр вивчення	1/1	
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	5/2	
Денна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: - 150.		
- лекції: 20 год.		
- практичні заняття: 40 год.		
- самостійна робота: 90 год.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК		
Заочна форма навчання:		
Кількість годин: – загальна кількість: - 150.		
- лекції: 20.		
- практичні заняття: 40.		
- самостійна робота: 90.		
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК.		

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою навчальної дисципліни є формування комплексу знань, вмінь і навичок, необхідних для забезпечення ефективного управління процесами, пов'язаними з формуванням, охороною та захистом, а також комерціалізацією об'єктів інтелектуальної власності при здійсненні науково-дослідної діяльності.

Завдання дисципліни: оволодіти знаннями, аналітичними навичками та дослідницькими компетенціями щодо правового регулювання інтелектуальної власності у сфері науки, формування здатності до практичного застосування механізмів охорони, захисту, передачі та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності; розвинути вміння забезпечувати академічну доброчесність та управління інтелектуальними активами в межах наукових проєктів, у тому числі в умовах цифровізації та міжнародного наукового співробітництва.

Таблиця 2 - Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПРН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи.</p> <p>ПРН05. Пропонувати нові рішення та розробляти наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.</p>	<p>ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору і з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.</p>

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Загальні засади формування та захисту інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності

Тема 1. Відносини інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності.

Сутність і специфіка відносин інтелектуальної власності в науковій сфері; ключові ознаки таких відносин як суспільних, вольових та пов'язаних з результатами творчої інтелектуальної діяльності; роль інтелектуальної власності у системі наукового знання. Нормативно-правова база регулювання інтелектуальної власності в Україні: міжгалузевий характер правового регулювання (цивільне, адміністративне, кримінальне, конституційне право); специфіка охорони прав у науковій сфері. Співвідношення понять «інтелектуальна діяльність» та «творча діяльність». Види відносин інтелектуальної власності: створення результатів, оформлення прав, передача прав (ліцензування). Поняття та класифікація інтелектуального капіталу: структура (людський, структурний, організаційний капітал); місце інтелектуальної власності у системі нематеріальних активів підприємства. Об'єкти інтелектуальної власності: авторське право, суміжні права, промислова власність, інші об'єкти (ноу-хау, наукові відкриття, топографії ІМС, селекційні досягнення). Строки дії та механізми охорони прав. Особливості використання, оформлення та комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності у науковій сфері.

Тема 2. Наукова та науково-технічна інформація: види, способи отримання та особливості використання в наукових дослідженнях.

Поняття наукової та науково-технічної інформації та її правовий режим. Властивості наукової інформації. Джерела наукової та науково-технічної інформації. Об'єкти наукової та науково-технічної інформації. Наукові документи. Види наукових документів. Особливості їх створення та використання. Засоби впорядкування документальних фондів. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Алфавітно-цифрова класифікаційна система Американської Економічної Асоціації (JEL Classification).

Тема 3. Об'єкти авторського права в науково-дослідній діяльності.

Поняття авторського права та основні джерела його регулювання. Класифікація об'єктів авторського права. Усні, письмові, музичні, аудіовізуальні твори, комп'ютерні програми, бази даних, похідні твори та інші форми творчої діяльності. Категорії творів, які не є об'єктами

авторського права. Основні суб'єкти авторського права: автори, спадкоємці та правонаступники. Виникнення авторського права. Особисті немайнові права та виключні майнові права автора, особливості їх здійснення та державної реєстрації. Особливості суміжних прав, їх об'єкти та умови правової охорони.

Тема 4. Промислова власність в науково-дослідній сфері.

Поняття та джерела права промислової власності. Об'єкти та суб'єкти права промислової власності. Порядок оформлення прав на об'єкти промислової власності. Винаходи, корисні моделі, промислові зразки, торговельні марки, топографії інтегральних мікросхем, селекційні досягнення та інші об'єкти, що охороняються у сфері промислової власності. Правові умови патентоспроможності та вимоги до подання заявки для державної реєстрації. Строки дії майнових прав і механізми їх продовження. Особливості набуття, здійснення та захисту прав на об'єкти промислової власності, включаючи права власників, авторів, спадкоємців і представників.

Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері. Академічна доброчесність.

Порушення прав інтелектуальної власності: плагіат, піратство, інтернет-піратство та інші форми незаконного використання об'єктів ІВ. Форми захисту прав ІВ: юрисдикційна (судова, адміністративна, кримінальна) та неюрисдикційна (самозахист, медіація). Особливості охорони ІВ у цифровому просторі: проблеми ідентифікації порушників, методи захисту прав ІВ в онлайн. Академічна доброчесність як сукупність етичних принципів і правил, що регулюють навчання та наукову діяльність. Види порушення академічної доброчесності. Відповідальність за порушення академічної доброчесності.

Модуль 2. Комерціалізація інтелектуальної власності.

Тема 6. Комерціалізація результатів наукових досліджень.

Сутність та значення комерціалізації результатів наукових досліджень в умовах постіндустріальної економіки. Підходи до розуміння комерціалізації: технічний, інституційний, процесний, ринковий та проектний. Форми комерціалізації ІВ: використання у власній діяльності, внесення до статутного капіталу, лізинг, інжиніринг, франчайзинг, технічна допомога, видача ліцензій. Основні етапи комерціалізації: ідентифікація напрямів і інвесторів, доведення розробки до інновації, маркетинг, продаж, супровід після продажу. Значення комерціалізації для закладів освіти та підприємств у контексті інноваційного розвитку та підвищення конкурентоспроможності.

Тема 7. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Поняття передачі прав на об'єкти інтелектуальної власності (ОІВ) як механізму реалізації майнових прав і комерціалізації результатів творчої діяльності. Ознаки майнових прав як товару (корисність, рідкість, універсальність) та їх поділ на відокремлювані і невідокремлювані від індивідуума чи підприємства. Продаж ОІВ як форма відчуження прав із повним переходом власності. Ліцензійний договір як спосіб передання права користування ОІВ без відчуження власності. Види ліцензійних договорів. Особливості ліцензійних платежів (роялті, паушальний, комбінований, компенсаційний). Договір комерційної концесії (франчайзинг) як система передачі прав на технологію і торгіву марку на пільгових умовах. Переваги та недоліки для франчайзера і франчайзіата. Основні типи франчайзингу (виробничий, торговий, ліцензійний, корпоративний, конверсійний). Торгівля технічними послугами у формі лізингу, інжинірингу, реінжинірингу.

Тема 8. Оцінка інтелектуальної власності.

Цілі оцінки інтелектуальної власності: визначення вартості для оподаткування, внеску до статтного капіталу, передачі прав, ліцензування, страхування та компенсацій. Основні підходи оцінки: витратний (витрати на створення), порівняльний (ринковий аналіз аналогів) та дохідний

(очікуваний прибуток від використання). Методи оцінки об'єктів інтелектуальної власності. Метод прямого відтворення активу. Метод заміщення. Метод вихідних витрат. Метод порівняння продажів. Метод прямої капіталізації. Метод надлишкового прибутку. Методи роялті та звільнення від роялті. Особливості оцінювання вартості торгівельної марки. Послідовність оцінки прав на об'єкт інтелектуальної власності.

Тема 9. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності.

Основні міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності: класифікація та особливості. Роль та функції Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ). Структура керівних органів ВОІВ та їх функції. Участь України у ВОІВ: історія, статуси та напрямки співпраці. Міжнародні угоди, у яких бере участь Україна. Програми двостороннього співробітництва між Україною та ВОІВ. Альтернативне вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності за участю ВОІВ. Договір про патентну кооперацію (РСТ): загальна характеристика. Переваги подання міжнародної патентної заявки за процедурою РСТ. Процедура патентування за РСТ: міжнародна та національна фази. Право пріоритету за Паризькою конвенцією у контексті РСТ. Вплив РСТ на скорочення витрат і підвищення ефективності патентного захисту.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1 - Тематичний план навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері» для здобувачіввищої освіти ступеня доктора філософії денної форми навчання

Назва теми (лекцій) та питання теми (лекцій)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Мережева торгівля: теорії, стан та тенденції розвитку					
<p>Тема 1. Відносини інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності. Лекція 1. 1. Відносини інтелектуальної власності в науковій сфері та особливості їх регулювання 2. Сутність та зміст поняття «інтелектуальна власність», її місце в структурі інтелектуального капіталу Лекція 2. 1. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності</p>	2	<p>Тема 1. Відносини інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності. Практичне 1 1. Відносини інтелектуальної власності в науковій сфері та особливості їх регулювання 2. Сутність та зміст поняття «інтелектуальна власність», її місце в структурі інтелектуального капіталу Практичне 2 1. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності 1.1. Об'єкти авторського права та суміжних прав 1.2. Об'єкти промислової власності 1.3. Нетрадиційні об'єкти ІВ</p>	2	<p>Підготувати реферати на теми «Місце інтелектуальної власності у структурі інтелектуального капіталу наукової установи», «Порівняльний аналіз об'єктів авторського права і промислової власності у науковій діяльності», «Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності: охорона даних, алгоритмів, баз знань», «Роль інтелектуальної власності в комерціалізації наукових результатів», «Інституційна власність на результати наукових досліджень: співвідношення з правами дослідника»..</p>	10
<p>Тема 2. Наукова та науково-технічна інформація: види, способи отримання та особливості використання в наукових дослідженнях. 1. Поняття наукової та науково-технічної інформації та її правовий режим 2. Об'єкти наукової та науково-технічної інформації 3. Види наукових документів, особливості їх створення та використання</p>	2	<p>Тема 2. Наукова та науково-технічна інформація: види, способи отримання та особливості використання в наукових дослідженнях. Практичне 1 1. Поняття наукової та науково-технічної інформації та її правовий режим 2. Об'єкти наукової та науково-технічної інформації 3. Види наукових документів, особливості їх створення та використання. Практичне 2 1. Універсальна десяткова класифікація. 2. Тематичний класифікатор</p>	2	<p>Підготувати реферати на теми: «Електронні ресурси як нова форма науково-технічної інформації», «Правовий статус звітів про наукові дослідження і розробки», «Міжнародна система класифікації знань: переваги УДК для науки», «Роль класифікаторів у систематизації та пошуку наукової інформації», «Використання класифікатора JEL у соціогуманітарних науках».</p> <p>Провести класифікацію власної наукової статті за УДК та JEL.</p>	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
		JournalofEconomicLiterature (JEL)			
Тема 3. Об'єкти авторського права в науково-дослідній діяльності. 1. Поняття авторського права в науково-дослідній сфері. 2. Класифікація об'єктів авторського права. 3. Суб'єкти авторського права. 4. Виникнення і здійснення авторського права 5. Суміжні права	2	Тема 3. Об'єкти авторського права в науково-дослідній діяльності. Практичне 1 1. Поняття авторського права в науково-дослідній сфері. 2. Класифікація об'єктів авторського права. Практичне 2 1. Виникнення і здійснення авторського права Практичне 3 1. Суміжні права	2 2 2	Підготувати повідомлення на теми «Наукові статті, дисертації, монографії як об'єкти авторського права», «Програмне забезпечення, бази даних і методики як нетипові об'єкти авторського права», «Співавторство у наукових дослідженнях: розмежування прав», «Приклади порушення авторського права в науковій діяльності».	10
Тема 4. Промислова власність в науково-дослідній сфері. 1. Поняття та джерела права промислової власності 2. Об'єкти та суб'єкти права промислової власності. Порядок оформлення прав на об'єкти промислової власності	2	Тема 4. Промислова власність в науково-дослідній сфері. Практичне 1 1. Поняття та джерела права промислової власності 2. Об'єкти та суб'єкти права промислової власності. Практичне 2 1. Порядок оформлення прав на об'єкти промислової власності. Практичне 3 1. Складання заявки на оформлення прав на ОПВ	2 2 2	Підготувати презентації на теми: «Патентування як інструмент охорони промислової власності у науці», «Права дослідника на результати, створені у межах трудових відносин», «Знаки для товарів і послуг: їх використання в наукових розробках».	10
Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері. Академічна доброчесність. 1. Порушення прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері 2. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері 3. Охорона об'єктів інтелектуальної власності в цифровому просторі	2	Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері. Академічна доброчесність. Практичне 1 1. Порушення прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері 2. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері Практичне 2 1. Охорона об'єктів інтелектуальної власності в цифровому просторі 2. Академічна доброчесність	2 2 2	Підготувати презентації на теми: «Відповідальність за порушення прав ІВ у науковій сфері: національний та міжнародний досвід», «Цифрова безпека інтелектуальної власності: сучасні загрози та засоби охорони», «Плагіат у науковій роботі: виявлення, профілактика, відповідальність», «Цитування і добросовісне використання у науці: етичні та правові межі», «Інструменти забезпечення доброчесності: антиплагіатні системи, цифрові репозитарії, DOI», «Конфлікт інтересів у наукових дослідженнях: виявлення і попередження».	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
4. Академічна доброчесність					
Разом по модулю 1	12		24		50
Модуль 2. Комерціалізація інтелектуальної власності					
Тема 6. Комерціалізація результатів наукових досліджень. 1. Сутність та значення комерціалізації результатів наукових досліджень в умовах постіндустріальної економіки. 2. Форми та методи комерціалізації ІВ 3. Основні етапи комерціалізації наукових досліджень	2	Тема 6. Комерціалізація результатів наукових досліджень. Практичне 1 1. Сутність та значення комерціалізації результатів наукових досліджень в умовах постіндустріальної економіки. 2. Форми та методи комерціалізації ІВ Практичне 2 1. Основні етапи комерціалізації наукових досліджень 2. Визначення показників ефективності інноваційних проєктів, що реалізуються на основі використання ОІВ	2 2	Підготувати презентації на теми «Комерціалізація знань: як наука перетворюється на продукт», «Інновація як рушій комерціалізації наукових ідей», «Комерційний потенціал результатів фундаментальних досліджень», «Успішні кейси комерціалізації наукових результатів (світові приклади)»	10
Тема 7. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності. 1. Продаж ОІВ 2. Передача права користування ОІВ за ліцензійним договором 3. Передача права користування ОІВ за договором комерційної концесії 4. Торгівля технічними послугами: лізинг, інжиніринг, реінжиніринг	2	Тема 7. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності. Практичне заняття 1. 1. Продаж ОІВ 2. Передача права користування ОІВ за ліцензійним договором Практичне заняття 2. 1. Передача права користування ОІВ за договором комерційної концесії 2. Торгівля технічними послугами: лізинг, інжиніринг, реінжиніринг	2 2	Підготувати презентації на теми «Продаж інтелектуальної власності: юридичний механізм і економічні наслідки», «Роялті, паушальний та компенсаційний платіж: що вибрати у ліцензійному договорі», «Управління ліцензіями: стратегічні підходи до передачі прав», «Франчайзинг у сфері високих технологій: міжнародний досвід», «Особливості укладання договору комерційної концесії в Україні».	10
Тема 8. Оцінка інтелектуальної власності. 1. Цілі оцінювання інтелектуальної власності 2. Основні підходи та методи оцінювання об'єктів	2	Тема 8. Оцінка інтелектуальної власності. Практичне 1 1. Цілі оцінювання інтелектуальної власності 2. Послідовність оцінювання ОІВ	2	Підготувати повідомлення на теми: «Практичне значення оцінювання інтелектуальної власності у науковій та інноваційній діяльності», «Порівняння витратного, дохідного та ринкового підходів до оцінки ІВ», «Метод надлишкового прибутку: практичне застосування у наукоємких проєктах», «Оцінка ІВ при формуванні статутного капіталу наукових підприємств».	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
інтелектуальної власності 3. Послідовність оцінювання ОІВ		Практичне 2 1. Основні підходи та методи оцінювання об'єктів інтелектуальної власності	2		
Тема 9. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності. 1. Основні міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності 2. Всесвітня організація інтелектуальної власності 3. Договір про патентну кооперацію (РСТ)	2	Тема 9. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності. Практичне 1 1. Основні міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності Практичне 2 1. Всесвітня організація інтелектуальної власності 2. Договір про патентну кооперацію (РСТ)	2 2	Підготувати повідомлення на теми: «Паризька конвенція та її значення для охорони промислової власності», «Бернська конвенція як основа міжнародного захисту авторських прав», «Угода ТРІПС: глобальні стандарти захисту інтелектуальної власності», «Роль ВОІВ у формуванні міжнародної політики інтелектуальної власності», «Договір про патентну кооперацію (РСТ): можливості для науковців і винахідників»	10
Разом по модулю 2	8		16		40
Разом	20		40		90

Таблиця 4.2 - Тематичний план навчальної дисципліни «Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері» для здобувачіввищої освіти ступеня доктора філософії заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Мережева торгівля: теорії, стан та тенденції розвитку					
Тема 1. Відносини інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності. Лекція 1. 1. Відносини інтелектуальної власності в науковій сфері та особливості їх регулювання 2. Сутність та зміст поняття «інтелектуальна власність», її місце в структурі інтелектуального капіталу Лекція 2.	2 2	Тема 1. Відносини інтелектуальної власності у сфері наукової діяльності. Практичне 1 1. Відносини інтелектуальної власності в науковій сфері та особливості їх регулювання 2. Сутність та зміст поняття «інтелектуальна власність», її місце в структурі інтелектуального капіталу Практичне 2 1. Класифікація об'єктів інтелектуальної власності	2 2	Підготувати реферати на теми «Місце інтелектуальної власності у структурі інтелектуального капіталу наукової установи», «Порівняльний аналіз об'єктів авторського права і промислової власності у науковій діяльності», «Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності: охорона даних, алгоритмів, баз знань», «Роль інтелектуальної власності в комерціалізації наукових результатів», «Інституційна власність на результати наукових досліджень: співвідношення з правами дослідника»..	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
промислової власності. Порядок оформлення прав на об'єкти промислової власності		власності. Практичне 2 1.Порядок оформлення прав на об'єкти промислової власності. Практичне 3 1.Складання заявки на оформлення прав на ОПВ	2 2		
Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері. Академічна доброчесність. 1. Порушення прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері 2. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері 3. Охорона об'єктів інтелектуальної власності в цифровому просторі 4. Академічна доброчесність	2	Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері. Академічна доброчесність. Практичне 1 1. Порушення прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері 2. Захист прав інтелектуальної власності в науково-дослідній сфері Практичне 2 1. Охорона об'єктів інтелектуальної власності в цифровому просторі 2. Академічна доброчесність	2 2	Підготувати презентації на теми: «Відповідальність за порушення прав ІВ у науковій сфері: національний та міжнародний досвід», «Цифрова безпека інтелектуальної власності: сучасні загрози та засоби охорони», «Плагіат у науковій роботі: виявлення, профілактика, відповідальність», «Цитування і добросовісне використання у науці: етичні та правові межі», «Інструментизація забезпечення доброчесності: антиплагіатні системи, цифрові репозитарії, DOI», «Конфлікт інтересів у наукових дослідженнях: виявлення і попередження».	10
Разом по модулю 1	12		24		50
Модуль 2. Комерціалізація інтелектуальної власності					
Тема 6. Комерціалізація результатів наукових досліджень. 1. Сутність та значення комерціалізації результатів наукових досліджень в умовах постіндустріальної економіки. 2. Форми та методи комерціалізації ІВ 3. Основні етапи комерціалізації наукових досліджень	2	Тема 6. Комерціалізація результатів наукових досліджень. Практичне 1 1. Сутність та значення комерціалізації результатів наукових досліджень в умовах постіндустріальної економіки. 2. Форми та методи комерціалізації ІВ Практичне 2 1. Основні етапи комерціалізації наукових досліджень 2. Визначення показників ефективності інноваційних проектів, що реалізуються на основі використання ОІВ	2 2	Підготувати презентації на теми «Комерціалізація знань: як наука перетворюється на продукт», «Інновація як рушій комерціалізації наукових ідей», «Комерційний потенціал результатів фундаментальних досліджень», «Успішні кейси комерціалізації наукових результатів (світові приклади)»	10

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі тем	Кількість годин
Тема 7. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності. 1. Продаж ОІВ 2. Передача права користування ОІВ за ліцензійним договором 3. Передача права користування ОІВ за договором комерційної концесії 4. Торгівля технічними послугами: лізинг, інжиніринг, реінжиніринг	2	Тема 7. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності. Практичне заняття 1. 1. Продаж ОІВ 2. Передача права користування ОІВ за ліцензійним договором Практичне заняття 2. 1. Передача права користування ОІВ за договором комерційної концесії 2. Торгівля технічними послугами: лізинг, інжиніринг, реінжиніринг	2 2	Підготувати презентації на теми «Продаж інтелектуальної власності: юридичний механізм і економічні наслідки», «Роялті, паушальний та компенсаційний платіж: що вибрати у ліцензійному договорі», «Управління ліцензіями: стратегічні підходи до передачі прав», «Франчайзинг у сфері високих технологій: міжнародний досвід», «Юридичні особливості укладання договору комерційної концесії в Україні».	10
Тема 8. Оцінка інтелектуальної власності. 1. Цілі оцінювання інтелектуальної власності 2. Основні підходи та методи оцінювання об'єктів інтелектуальної власності 3. Послідовність оцінювання ОІВ	2	Тема 8. Оцінка інтелектуальної власності. Практичне 1 1. Цілі оцінювання інтелектуальної власності 2. Послідовність оцінювання ОІВ Практичне 2 1. Основні підходи та методи оцінювання об'єктів інтелектуальної власності	2 2	Підготувати повідомлення на теми: «Практичне значення оцінювання інтелектуальної власності у науковій та інноваційній діяльності», «Порівняння витратного, дохідного та ринкового підходів до оцінки ІВ», «Метод надлишкового прибутку: практичне застосування у наукоємких проектах», «Оцінка ІВ при формуванні статутного капіталу наукових підприємств».	10
Тема 9. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності. 1. Основні міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності 2. Всесвітня організація інтелектуальної власності 3. Договір про патентну кооперацію (РСТ)	2	Тема 9. Міжнародне співробітництво у сфері інтелектуальної власності. Практичне 1 1. Основні міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності Практичне 2 1. Всесвітня організація інтелектуальної власності 2. Договір про патентну кооперацію (РСТ)	2 2	Підготувати повідомлення на теми: «Паризька конвенція та її значення для охорони промислової власності», «Бернська конвенція як основа міжнародного захисту авторських прав», «Угода ТРІПС: глобальні стандарти захисту інтелектуальної власності», «Роль ВОІВ у формуванні міжнародної політики інтелектуальної власності», «Договір про патентну кооперацію (РСТ): можливості для науковців і винахідників»	10
Разом по модулю 2	8		16		40
Разом	20		40		90

Розділ 5. Система оцінювання знань

Таблиця 5.1. – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Модуль 2 (теми 6-9): обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (10 балів); завдання самостійної роботи (10 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (20 балів)	50
Разом	100

Таблиця 5.2 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
	Розробка наочних засобів навчання (презентації, відео контенту) з окремої теми або питання	10
	Зарахування результатів неформальної освіти	до 10
2. Науково-дослідна	Участь у наукових конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	5
	Публікація тез доповіді за результатами участі у наукових конференціях	5
	Публікація наукової статті	10

Таблиця 6 - Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
2. Цивільний кодекс України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
3. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

4. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3687-12#Text>
5. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3689-12#Text>
6. Закон України «Про інноваційну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
7. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник / За загредканд. юрид. наук, доц. Нестерцової-Собакарь О.В. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 140 с.
8. Бутнік-Сіверський О., Дорошко Г. Методологія трансферу технологій у сфері інтелектуальної власності: економіко-правова природа походження та визначення окремих термінів. Теорія і практика інтелектуальної власності, 2021. № 2.75-89.
9. Вірченко В.В. Інтелектуальна власність: теоретичні витоки та економічні імперативи розвитку. Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 488 с. URL: <chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://lira-k.com.ua/preview/12568.pdf>
10. Вострякова В. Ю., Махова Г. В. Інтелектуальна власність в підприємстві в умовах діджиталізації економіки. Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах : матеріали Міжнар наук.-практ. інтернет-конф., 16 квіт. 2021 р. / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів [та ін.]. Дніпро, 2021. С. 201–204.
11. Гусаковська Т.О., Рибалко-Рак Л.А. Управління процесами оцінювання інтелектуальної власності та інтелектуального потенціалу промислових підприємств. Вісник Національного технічного університету “Харківський політехнічний інститут” (Економічні Науки). 2021. №1. С. 69-72. <http://es.khpi.edu.ua/article/view/243284/241105>
12. Гусаковська Т.О., Святний Л.О., Серета О.О. Сутність та структура інтелектуального капіталу організації. Бізнес Інформ. 2023. №9. С. 269-275. https://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2023-9_0-pages-269_275.pdf
13. Гусаковська Т.О., Святний Л.О. Інтелектуальний капітал як важлива складова економічного потенціалу підприємства. Причорноморські економічні студії. 2023. №79. С. 102-106.
14. Гусаковська Т. О., Святний Л. О. Аудит інтелектуальної власності як складова процесу управління портфелем об’єктів інтелектуальної власності організації. Бізнес Інформ. 2024. №1. С. 369–374. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-1-369-374>
15. Економіка інтелектуальної власності / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, Т. М. Камінська та ін. ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. С. Шевченко. Харків : Право, 2015. 120 с.
16. Інтелектуальна власність. Підручник. Л.М. Попова., А.В. Хромов, І.В. Шуба: Харків, «Федорко», 2021. 262 с..
17. Хомаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [текст] Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. / Є. І. Хомаківський, В. П. Якобчук, І. Л.Литвинчук. К.: «Центр учбової літератури», 2017. 504 с.
18. Sveiby K. E. MethodsforMeasuringIntangibleAssets. URL: www.sveiby.com

Додаткові

1. Андрощук Г. (2021). Штучний інтелект: економіка, інтелектуальна власність, загрози. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2021. №2. С. 56-74.
2. Гусаковська Т.О., Нагній С.Ю., Хомутина Д.О. Оцінка інтелектуального капіталу підприємства: сучасні підходи та методи. Сучасні проблеми менеджменту: матеріали ХХ Міжнародної науково-практичної конференції, Київ, 2024, Національний авіаційний університет / Редакційна колегія: Кириленко О. [та інші]. – К.: НАУ, 2024. – 455 с. (С. 286-288). <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/14280>
3. Клименко І. С., Тарануха О. М., Журавель О. В. Інтелектуальний капітал і ринок інтелектуальної власності в умовах інформаційної економіки: проблеми ідентифікації та

оцінки. Економіка та держава. 2021. № 5. С. 38–43. DOI: 10.32702/2306-6806.2021.5.38

4. Козловський, С. В., & Синегуб, П. С. Парадигма управління інтелектуальним капіталом в умовах дигіталізації сучасної економіки. Економіка та держава. 2022. №2, 85-93.

5. Кронда, О. Ю., & Зосименко, О. М. Інтелектуальна власність в Україні в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. №4. 104-108.

6. Маслак, М. (2022). Інтелектуальна власність як об'єкт управління. Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут" (економічні науки), (4), 82–87. <https://doi.org/10.20998/2519-4461.2022.4.82>

7. Перерва П., Маслак О., Кобелева Т., Кучинський В., Ілляшенко С. Ефективність інформаційних технологій в управлінні інтелектуальною власністю промислового підприємства. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*. 2021. №1. С. 53-58. DOI: 10.20998/2519-4461.2021.1.53.

8. Прокопенко І.В., Босак А.О. Сутність і структура інтелектуального капіталу підприємств. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2016. №851. с.82-93. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPM_2016_851_13.

9. Husakovska, T., Shymanovska-Dianyach, L., Rybalko-Rak, L., & Ishchenko, V. (2020). Forming a Portfolio of Intellectual Property of an Enterprise. *TEM Journal*, 9(1), 269-275.

10. Poltorak, Alexander I., and Paul J. Lerner. Essentials of intellectual property: law, economics, and strategy. John Wiley & Sons, 2011. 320 p.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Гусаковська Т.О. Інтелектуальна власність у науково-дослідній сфері: дистанційний курс : Головний центр дистанційного навчання Полтавський університет економіки і торгівлі. URL: <https://www2.el.puet.edu.ua/asp/course/view.php?id=47>